

ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ
Универзитета у Бањој Луци

ПРИМЉЕНО: 26. 5. 2021.			
ОРГ.ЈЕД.	БРОЈ	ПРИЛОГ	ПРИЈЕДЛОГ
В/1	613	21	

ИЗВЈЕШТАЈ
о оијени подобности теме, кандидата и ментора за израду докторске дисертације

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

Орган који је именовао комисију: Економски факултет Универзитета у Бањој Луци

Датум именовања комисије: 11.03.2021. године

Број одлуке: 13/3.276-V-4/21

Састав комисије:

1. Драган Глигорић	Доцент	Међународна економија
Презиме и име	Звање	Научно поље и ужа научна област
Економски факултет Универзитета у Бањој Луци		Предсједник
Установа у којој је запослен-а		Функција у комисији
2. Зоран Боровић	Доцент	Теоријска економија
Презиме и име	Звање	Научно поље и ужа научна област
Економски факултет Универзитета у Бањој Луци		Члан
Установа у којој је запослен-а		Функција у комисији
3. Дејан Молнар	Ванредни професор	Економска политика и развој
Презиме и име	Звање	Научно поље и ужа научна област
Економски факултет Универзитета у Београду		Члан
Установа у којој је запослен-а		Функција у комисији

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

- Име, име једног родитеља, презиме: Божана (Алекса) Шкорић
- Датум рођења: 07.04.1988. Мјесто и држава рођења: Бања Лука, Босна и Херцеговина

II.1 Основне студије

Година уписа: Година завршетка: Просјечна оцјена током студија:

Универзитет: Универзитет у Бањој Луци

Факултет/и: Економски факултет

Студијски програм: Економија

Звање: Дипломирани економиста

II.2 Мастер или магистарске студије

Година уписа: Година завршетка: Просјечна оцјена током студија:

Универзитет: Универзитет у Бањој Луци

Факултет/и: Економски факултет

Студијски програм: Економија

Звање: Магистар економије

Научна област: Економија/ друштвене науке

Наслов завршног рада: Утицај процеса европских интеграција на међународну трговину земаља Западног Балкана

II.3 Докторске студије

Година уписа:

Факултет/и: Економски факултет Универзитета у Бањој Луци

Студијски програм: Економија (модул: Међународна економија)

Број ЕЦТС до сада остварених:

Просјечна оцјена током студија:

II.4 Приказ научних и стручних радова кандидата

P. бр.	Аутори, наслов, издавач, број страница	Категорија ¹
1.	Škorić, B., Bjelić, J. Nikolić, M. , Chirosa, L. (2019). Economic inequality and poverty in European Union. <i>Acta Economica</i> . 17(31), 107-126. link: https://doi.org/10.7251/ACE1931107S .	DOAJ ERIH PLUS Прва категорија у PC

Кратак опис садржине:

Прекомјерна акумулација и растућа неједнакост у расподјели дохотка одразиле су се на високе стопе сиромаштва у земљама Европске уније. У економској литератури постоје обимна истраживања на тему утицаја економске неједнакости на привредни раст. Међутим, знање о смјеру корелације између сиромаштва и економске неједнакости је скромно. У указује да сиромаштво није синоним за економску неједнакост него је производ исте. Неједнакост у расподјели дохотка мјерена Gini коефицијентом одразила се на кретање постотка популације изложене ризику од сиромаштва. Коефицијент просте корелације показао је да је неједнакост у расподјели дохотка у међузависности са ризиком од сиромаштва у земљама Европске уније. Поред сиромаштва, као посљедица неједнакости у расподјели дохотка, долази и до других социо-економских проблема: гушење економског раста, раста стопе криминалитета, смањење квалитета образовања и здравља, раста политичке неједнакости. Набројани проблеми би требали да буду упозоравајући за Владе земаља да предузму мјере економске политике за смањење економске неједнакости. Европска унија треба пажљиво да бира инструменте економске политике како би смањила неједнакост у расподјели дохотка и осигурала стабилно тло за економски раст. Разлике између нивоа развоја, индекса демократичности, прихода и животним стандардима у посматраним земљама су утицале на потешкоће у посматрању проблема и рачунању математичке и статистичке везе. Кроз уједначеност расподјеле прихода, Европска унија би могла решити проблеме сиромаштва, социјалне искључености и демократије (мјерено индексом демократичности).

Рад припада проблематици докторске дисертације: ДА НЕ ДЈЕЛИМИЧНО

P. бр.	Аутори, наслов, издавач, број страница	Категорија
1.	Škorić, B. (2019). Exergoeconomic analysis: concept, analysis and significance, Redete ISBN: 978-99938-46-87-1, 113- 124 link: http://www.redete.org/assets/content/conf-prog/conf-proceedings-2019.pdf	Друга категорија

Кратак опис садржине:

Ексергоекономска или термоекономска анализа представља нови правац у економском

¹ Категорија се односи на оне часописе и научне скупове који су категорисани у складу са Правилником о публиковању научних публикација („Службени гласник РС“, бр. 77/10) и Правилником о мјерилима за остваривање и финансирање Програма одржавања научних скупова („Службени гласник РС“, бр. 102/14).

истраживању, чиме се постојеће знање о ексергији проширује на принципе економије. Истраживања у области енергетске ефикасности углавном су рађена са аспекта техничких наука, теоријски допринос је издашан о овој теми у области економије као науке. Главни циљ је расветљавање о ексергоекономији као економском приступу ексергији као науци. Главни циљ рада је анализирање глобалних трошкова у процесима потрошње енергије. Према дефиницији Међународне агенције за енергију, побољшање енергетске ефикасности дефинише се као смањење енергије која се користи по јединици простора (обично) / производу или услуги без утицаја на квалитет простора или добра или услуге. Све већи трошкови употребе енергије и неефикасна употреба су разлози за спровођење пројекта енергетске ефикасности који по правилу захтијевају високе издатке за инвестиције. Глобална производња захтијева повећање производње и потрошње енергије. Са друге стране, ограничени ресурси и неефикасна употреба утичу на цјелокупно пословање. Резултати истраживања хипотетичког модела ексергоекономске анализе доказали су да примјена пројекта у области енергетске ефикасности има утицаја на глобалну потрошњу енергије. Ексергоекономска интензивност и ексергоекономска продуктивност су главни показатељи ексергоекономске анализе. Ови показатељи показују везу између укупне производње (БДП-а) и улаза (потрошња енергије). Кроз реализацију пројекта енергетске ефикасности, долази до смањења потрошње енергије, смањења пословних трошкова, финансијских уштеда, боље оптимизације пословања, пораста животног стандарда и ублажавања климатских промена.

Рад припада проблематици докторске дисертације: ДА НЕ **ДЈЕЛИМИЧНО**

Да ли кандидат испуњава услове?

ДА

НЕ

III ПОДАЦИ О МЕНТОРУ

Биографија ментора:

Проф. др Горан Поповић, редовни је професор и продекан за научно-истраживачки рад на Економском факултету Универзитета у Бањој Луци. Додипломски студиј завршио је 1979. године на Економском факултету Универзитета у Бањој Луци. Магистарски рад под насловом „Међузависност инвестиција и промјена привредне структуре у привреди Босне и Херцеговине“ одбранио је 1984. године, на Економском факултету Свеучилишта у Загребу. Докторску дисертацију под насловом „Могућности примјене и очекивани ефекти концепта руралног развоја у Републици Српској“ одбранио је 2004. године, на Економском факултету Универзитета у Београду.

На ужој научној области Међународна економија изабран је у звање ванредног професора маја 2010. године, а у звање редовног професора маја 2016. године. На ужој научној области Теоријска економија изабран је у звање доцента септембра 2010. године, а у звање

ванредног професора октобра 2015. године.

Повјерене дисциплине на првом циклусу студија:

- Основи економије – студијски програми: Пословна информатика и Економија и пословно управљање.
- Економија Европске уније – студијски програм Економија и пословно управљање.

Повјерене дисциплине на другом циклусу студија:

- Макроекономија отворене привреде – студијски програм Међународна економија.
- Туризам у глобалној економији – студијски програм Менаџмент у туризму и хотелијерству.

Повјерене дисциплине на трећем циклусу студија на студијском програму Економија:

- Макроекономска анализа
- Теорија међународне трговине
- Развојна и регионална економија
- Конкурентност националних привреда

Тренутно је и уредник часописа ACTA ECONOMICA (Економски факултет Универзитета у Бањој Луци), те члан уређивачког одбора у научном часопису Economic World, New York, USA (издавач: David Publishing, New York, USA).

Био је рецензент у више десетина научних радова и књига за домаће и иностране едиције, као и ментор у више магистарских и докторских дисертација.

Радови из области којој припада приједлог докторске дисертације:

Р. бр.	Аутори, наслов, издавач, број страница
1.	Popović, G., Erić, O. & Stanić, S. (2020). Trade Openness, Institution and Economic Growth of the Western Balkans Countries, <i>Montegrin Journal of Economics</i> , 16(3), 21-230.
2.	Popović, G., Erić, O. & Stanić, S. (2019). Foreign trade liberalization and economic growth- The case of the Republic of Srpska, <i>Economics</i> 7(2), December 2019.
3.	Popović, G., Erić, O., Stanić, S. & Krajišnik, M. (2019). Education, technological changes and economic development of Bosnia and Herzegovina, <i>International Journal of Cognitive Research in Science, Engineering and Education</i> , 7(2), 77-86.
4.	Поповић, Г., Ибрахимовић, М. (2016). Незапосленост и раст у Босни и Херцеговини: Постоји ли Окунова закономјерност? <i>Нови економист</i> , 10(19), 16-24.
5.	Popović, G., Savić, M. (2014). The impact of the foreign direct investment of economic growth in European Union, <i>Nova ekonomija</i> 2, 5- 22.
6.	Popović, G., Popović, J. (2011). Inflacija i nezaposlenost u EU: Komparativna analiza Filipsove zakonomjernosti, <i>Zbornik radova II Međunarodne naučne konferencije: Ekonomija integracija- izazovi i перспективе integracija земаља Југоисточне Европе</i> , 111-122, Економски факултет Тузла.

Да ли ментор испуњава услове?

ДА

НЕ

IV ОЦЈЕНА ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ

IV.1 Формулација назива тезе (наслова)

ЕКОНОМСКИ РАСТ И НЕЈЕДНАКОСТИ У ЕВРОПСКОЈ УНИЈИ

Наслов тезе је подобан?

ДА

НЕ

IV.2 Предмет истраживања

Рад истражује утицај економске неједнакости на економски раст у земљама чланицама Европске уније. Приоритет Европске уније, као уније 27 земаља чланица које се значајно разликују по достигнутом досадашњем нивоу економског развоја, али и економским шансама, јесте одржив и инклузиван економски раст. Економска и финансијска криза 2008. године додатно је продубила неједнакости, како у оквиру земаља, тако и између поједињих земаља. Кандидат кроз докторску дисертацију планира да пронађе одговор на питање да ли и на који начин економске неједнакости утичу на економски раст у Европској унији, те анализира факторе који утичу на економску неједнакост.

Нови талас кризе у свијету почетком ове године узрокован пандемијом COVID-19, имаће велики утицај економски раст и неједнакост у земљама Европске уније. Прве знакове кризе услед пада производње у великом броју привредних грана већ се могу измјерити. Претпоставке су да ће пандемија COVID-19 утицати на још веће раслојавање и раст економских неједнакости, те тиме угрозити економски раст земаља чланица. Рецесија и пораст неједнакости расподјеле биће један од примарних проблема Европске уније у наредном периоду, на које је потребно дати одговор. Успјешност Европске уније у рјешавању наведених изазова рефлектоваће се на земље у окружењу, које су са њом трговински и финансијски повезане, те имати импликације на политику даљег проширења.

Предмет истраживања спада у домен теоријске економије и међународне економије, подручја уско везана за економску анализу и политику, као и развојну и регионалну економију. Истраживање захтијева коришћење великог број економетријских и статистичких метода и техника, како би се утврдила веза између економског раста и неједнакости у Европској унији.

Предмет истраживања је подобан?

ДА

НЕ

IV.3 Најновија истраживања познавања предмета дисертације на основу изабране литературе са списком литературе

Књиге и студије:

1. Acemoglu, D., Pischke, J.S. (2000). Does inequality encourage education? Mimeo. MIT

- Cambridge London.
2. Agénor, P., (2011). *Public Capital, Growth and Welfare: Analytical Foundations for Public Policy*. Princeton University Press, Princeton New York.
 3. Aiyar, S., Ebeke, C. (2020). Inequality of opportunity, inequality of income and economic growth, *World Development*, Brussel.
 4. Бајец, Ј., Јоксимовић, Љ. (2010). Савремени привредни системи, Центар за издавачку делатност Економског факултета Београд.
 5. Ђелић, П. (2003). Економика међународних односа, Прометеј Београд.
 6. Ђелић, П. (2018). Међународна трговина, Центар за издавачку делатност Економског факултета Београд.
 7. Боровић, З. (2018). Државне политике подстицања ефикасности у условима економске неједнакости, докторска дисертација, Економски факултет Универзитета у Бањој Луци.
 8. Bruno, M., Ravallion, M. & Squire, L. (1998). *Equity and growth in developing countries: old and new perspectives on policy issues*, Cambridge, MA: MIT Press, London.
 9. Burda, M., Wyplosz, C. (2012). *Makroekonomija* (prevod: Popović, D.), Centar za izdavačku delatnost Ekonomskog fakulteta Beograd.
 10. Burda, M. Wyplosz, C. (2006). *Macroeconomics a European text*, VII. Edition, Oxford University Press, London.
 11. Вукмирица, В. (2000). Светска трговинска политика и тржишта, Грмеч- Привредни преглед, Београд.
 12. Вукмирица, В., Шпирћ, Н. (2005). Економска и монетарна интеграција Европе, Економски факултет Универзитета у Бањој Луци.
 13. Вукмирица, В. (2012). Економикс и савремени економски системи, Завод за уџбенике и наставна средства Источно Сарајево.
 14. Gwartney, J. D., Stroup, R. (1996). *Ekonomija i prosperitet: šta svako treba da zna o tržišnoj privredi* (prevod: Adamović, S.), Institut ekonomskih nauka Beograd.
 15. Ерић, О. (2018). Зонирање и развој у ери глобализације, Природно- математички факултет Универзитета у Бањој Луци.
 16. Жарковић, Н. (2018). Перспективе Европске уније и евра, Економски факултет Универзитета у Бањој Луци.
 17. Ковачевић, Р. (2012). Евро и светска привреда, Институт за спољну трговину Београд.
 18. Ковачевић, Р. (2012). Међународно тржиште капитала: савремене тенденције, Центар за издавачку дјелатност Економског факултета Београд.
 19. Крајишник, М. (2014). Спољна трговина- политика и пословање, Економски факултет Универзитета у Бањој Луци.
 20. Krueger, D. (2009). *Macroeconomics*, University of Pennsylvania, California USA.
 21. Krugman, P., Obstfeld, M. (2009). *Međunarodna ekonomija: teorija i politika*, Data status Beograd.
 22. Krugman, P. (2012). Okončajte ovu depresiju. Odmah! Heliks Smederevo i Interkomerc Beograd.
 23. Krugman, P. (2010). Povratak ekonomije depressije i svetska kriza 2008. Heliks Smederevo.
 24. Maddison, A. (2007). *Contours of the world economy 1-2030 AD: Essays in macroeconomic history Illustrated Edition*, Oxford University Press, London.
 25. Милановић, Б. (2016). Глобална неједнакост: нови приступ у ери глобализације, Академска књига Нови Сад.
 26. Мильковић, Д. (2008). Међународне финансије, Центар за издавачку делатност Економског факултета Београд.
 27. Молнар, Д. (2013). Регионалне неједнакости и привредни раст: пример Србије,

- докторска дисертација, Економски факултет Универзитета у Београду.
28. Piketty, T. (2015). Kapital u XXI veku, Akademska knjiga Novi Sad.
 29. Поповић, Г. (2016). Економија Европске уније, Завод за уџбенике и наставна средства Источно Сарајево.
 30. Поповић, Г., Кондић, Н. (2014). Теорија и пракса европнтеграција, Економски факултет Универзитета у Бањој Луци.
 31. Rawls, J. (2001). The law of peoples: with “The idea of public reason revisited”, Harvard University Press, London.
 32. Ray, D. (1998). Development Economics, Princeton University Press, USA.
 33. Reić, Z., Mihaljević Kosor, M. & Šimić, B. (2014). Ekonomija, Ekonomski fakultet Sveučilišta u Splitu.
 34. Schiavone, A. (2002). The end of the past: ancient Rome and the modern West (Revealing Antiquity), Harvard University Press, London.
 35. Smith, A. (1970). Istraživanje prirode i bogatstva naroda, Kultura Beograd.
 36. Stiglitz, J. E., Greenwald, B. C. (2014). Creating a learning society: A new approach to growth, development and social orogress, Columbia University Press, USA.
 37. Stiglitz, J. E. (2013). Slobodan pad- Amerika, slobodna tržišta i slom svetske privrede, Akademika knjiga Novi Sad.
 38. Stiglitz, J. E. (2015). The great divide: unequal societies and what we can do about them, W.W.Norton & Company.
 39. Stiglitz, J. E. (2016). The Euro: How a common currency threatens the future of Europe, W.W.Norton & Company.
 40. Stiglitz, J. E. (2019). People, power and profits: Progressive capitalism for an age of discontent, Penguin books limited.
 41. Stiglitz, J. E. (2012). The price od inequality: How today's divided society endangers our future, W.W.Norton & Company.
 42. Tomaš, R., Radović- Marković, M. (2019). Globalization and entrepreneurship in small countries, Routledge, New York.
 43. Frankopan, P. (2015). The silk road: a new history of the world, Bloomsbury publishing London.
 44. Hobson, J. A. (2006). Imperialism: A study, Cosimo Classics.
 45. Xue, J. (2012). Growth with inequality: an International comparison on income distribution, World Scientific Publishing co London.
 46. Wilkinson, R. G. (2000). Mind the gap: hierarchy, health, and human evolution, Weidenfield and Nicholson London.

Радови из часописа, зборника радова и конференција:

1. Acemoglu, D., Robinson, J. A. (2002). The Political Economy of the Kuznets curve. Review of Development Economics, 6(2): 183-203.
2. Adams, R. H. (2004). Economic Growth, Inequality and Poverty: Estimating the Growth Elasticity of Poverty, World Development, 32(12): 1989-2014.
3. Alesina, A., Rodrik, D. (1994). Distributive politics and economic growth. Quarterly Journal of Economics 109, 465-490.
4. Algan, Y., Cheron, A., Hairault, J-O., Langot, F. (2003). Wealth effect on labor market transitions. Review of Economic Dynamics 6, 156-178.
5. Andrich, M. A., Imberger, J., & Oxburgh, E. R. (2010). Raising Utility and Lowering Risk through Adaptive Sustainability: Society and Wealth Inequity in Western Australia. Journal of Sustainable Development, 3(3), 14-35.
6. Arora, R.U., (2012). Finance and inequality: A study of Indian states. Applied Economics. 44, pp. 4527-4538.

7. Banerjee, A., Somanathan, R. (2007). The political economy of public goods: Some evidence from India. *Journal of Development Economics* 82, 287-314.
8. Barro, R.J. (2000). Inequality and growth in a panel of countries. *Journal of Economic Growth* 5, 532.
9. Bénabou, R. (2000). Unequal societies: Income distribution and the social contract. *American Economic Review* 90, 96-129.
10. Borghesi, S.(2000). Income Inequality and the Environmental Kuznets Curve. Online available at: www.feem.it/userfiles/attach/Publication/NDL2000/NDL2000083.pdf.
10. Borović, Z., Milunović, D. (2012). Equality and fairness in the distribution of the conditions and results of economic activity in the Republic of Srpska, *Industrija* 40(4), 235- 251.
11. Checchi, D. (2000). Does educational achievement help to explain income inequality? Working Paper No. 208. World Institute for Development Economics Research, The United Nations University.
12. Clementia, F., Fabianib, M. & Molinic, V. (2019). The Devil is in the Detail: Growth, Inequality and Poverty Reduction in Africa in the Last Two Decade, *Journal of African Economies*, doi: 10.1093/jae/ejz003, p. 1-27.
13. Chen, S., Ravallion, M. (2010). The Developing World is Poorer than We Thought, But Not Less Successful in the Fight Against Poverty, *Quarterly Journal of Economics*, 125(4): 1577-1625.
14. Cornia, G. A. (2004). Inequality, Growth, Poverty: An Overview of Changes over the Last Two Decades, (in: Andrea G. Cornia (ed.) Inequality, Growth, and Poverty in an Era of Liberalization and Globalization, UNU-WIDER Studies in Development Economics, UNU-WIDER and UNDP), Oxford University Press, pp. 3-25.
15. Currie, J. (2011). Inequality at Birth: Some Causes and Consequences. *American Economic Review*, 101(3): 1-22.
16. Deaton, A. (2001). Health, inequality, and economic development. National Bureau of Economic Research Working Paper 8318. NBER, Cambridge.
17. De Haan, J., Sturm, J.E., (2017). Finance and income inequality: A review and new evidence. *European Journal of Political Economy*, 50, pp. 171-195.
18. Dollar, D., Kraay, A. (2002). "Growth is Good for the Poor," *Journal of Economic Growth*, 7(3), 195-225.
20. Easterly, W. (2000). "The Effect of IMF and World Bank Programs on Poverty," Washington, DC: World Bank, Mimeo.
21. Ерић, О. (2017) Анализа ефекта званичне развојне помоћи Европске уније на Западном Балкану. Економски факултет Универзитета у Бањој Луци.
Acta Economica. God. XV, br.26, str. 125-141. e-ISSN 2232-738X.
<http://www.ae.ef.unibl.org/arhiva/e-ActaEconomicabroj26.pdf>.
22. Erić, O. (2018). Education and Economic growth of the Western Balkans Countries, *Economics*, Vol.6, Issue 2, pp. 27-35. DOI: 10.1515/eoik-2018-0030, ISSN 2303-5005, UDK: 630:330.34(85).
23. Ерић, О. (2013). Фактори регионалних неравномерности у теорији и европској пракси, Друштво економиста Београда. Економски видици, год. XVIII, br. 2-3, стр. 287-300. ISSN 0354- 9135; UDK-33. http://www.deb.org.rs/wp-content/uploads/2015/05/Ekonomske-vidici-2-3_2013.pdf.
24. Fosu, A. K. (2011). Growth, Inequality and Poverty Reduction in Developing Countries: Recent Global Evidence, Working Paper 2011/01, UNU-WIDER, Helsinki.
25. Fosu, A.K. (2010), "Inequality, Income, and Poverty: Comparative Global Evidence, *Social Science Quarterly*, 91(5), 1432-1446.
26. Fowowe, B. and Abidoye, B., (2013). The effect of financial development on poverty and inequality in African countries. *The Manchester School*, 81(4), pp. 562-585.
27. Galbraith, J.K., Kum, H., (2005). Estimating the inequality of households incomes:

- Toward a dense and consistent global data set. *Review of Income and Wealth* 51(1), pp. 115-43.
28. Goldberg, P., Pavcnik, N. (2007). Distributional Effects of Globalization in Developing Countries. *Journal of Economic Literature*, March, Vol. XLV: 39-82.
29. Gravelle, H., Wildman, J., & Sutton, M. (2000). Income, income inequality and health: what can we learn from aggregate data? *Discussion Papers in Economics*, No. 2000/26. The University of York.
30. Hassan, S. A., Zaman, K. & Gul, S. (2014). The Relationship between Growth-Inequality-Poverty Triangle and Environmental Degradation: Unveiling the Reality, *Arab Economic and Business Journal* 10 (2015) 57-7.
31. Heltberg, R. (2009). Malnutrition, Poverty and Economic Growth, *Health Economic* 18: S77-S88 (2009).
32. Hoi, C.M., Hoi, L.Q., (2013). Financial Development and Income Inequality in Vietnam: An Empirical Analysis. *Bangladesh Journal of Pharmacology*, 8(4), pp. 361-364.
33. Kanbur, R. (2005). Growth, Inequality and Poverty: some hard questions. *Journal of International Affairs*, 58 (2): 223-232.
34. Kalwij, A., Verschoor, A. (2007). Not by Growth Alone: The Role of the Distribution of Income in Regional Diversity in Poverty Reduction, *European Economic Review*, 51, pp. 805829.
35. Keefer, P., Knack, S. (2000). Polarization, politics and property rights: Links between inequality and growth. *Policy Research Working Paper* No. 2418. August, Washington DC: The World Bank.
36. Kelly, M. (2000). Inequality and crime. *Review of Economics and Statistics*, 82(4), 530-539.
37. Koçak, E., Uzay, N., (2019). The effect of financial development on income inequality in Turkey: An estimate of the Greenwood-Jovanovic hypothesis. *Review of Economic Perspectives*, 19(4), pp. 319-344.
38. Kunieda, T., Okada, K. & Shibata, A., (2014). Finance and inequality: How does Kuznets, S. (1955). Economic growth and income inequality. *The American Economic Review*, 45 (1), pp. 1-28.
39. Kuznets, S., 1955. Economic Growth and Income Inequality. *The American Economic Review*, 45, pp. 1-28.
40. Milanović, B. (2001). World income inequality in the second half of the 20th century, Mimeo. The World Bank, Wahsington DC.
41. Moges, A.G. (2013). Economic Growth, Inequality and Poverty in Developing Countries: Policy Issues and Challenges, *The International Journal of Economic Policy Studies*, p. 41-64.
42. Moges, A. G. (2013). The Elusive War on Poverty: Public Policy Issues and Concerns, *Journal of International Public Policy*, 31: 25-48.
43. Nafar, N. (2019). Global income Inequality and Poverty Reduction: Trends and Remedies, RSEP Conferences XVth, BC Publishin house, ISBN: 978-605-80676-8-4, p. 44-52.
44. Özcan, G. (2020). Financial development and income inequality: An empirical analysis on the emerging market economies, *Theoretical and Applied Economics Volume XXVII* (2020), No. 3(624).
45. Park, D., Shin, K. (2017). Economic Growth, Financial Development and Income Inequality, *Emerging Markets Finance and Trade*, doi: <http://dx.doi.org/10.1080/1540496X.2017.1333958> p.1-95.
46. Popović, G., Erić, O. & Bjelić, J. (2020). Analysis of Okun's regularity: the Case of Bosnia and Herzegovina, *Economics* Vol. 8, No 2, p. 139-147, link: <http://economicsrs.com/index.php/economicus/article/view/184>.
47. Popović, G., Erić, O. (2018). Economic Development of the Western Balkans and European Union Investments. *Economic Research-Ekonomska Istraživanja*.
- DOI:10.1080/1331677X.2018.1498009./ Print ISSN: 1331-677X / Online ISSN: 1848-

9664. To link to this article:
<https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/1331677X.2018.1498009>.
48. Popović, G. Erić, O., Stanić, S. & Krajišnik, M. (2019). Education, Technological Changes And Economic Development Of Bosnia And Herzegovina. International Journal of Cognitive Research in Science, Engineering and Education (IJCRSEE), 7(2), 77-86. <https://doi.org/10.5937/IJCRSEE1902077P>.
49. Popović, G., Stanić, S. & Erić, O. (2018). Impact of Foreign Investments, Institutions and Infrastructure on The Economic Growth in The Western Balkans Countries. Management International Conference (MIC 2018): Managing Global Diversities, Abstracts of the Joint International Conference, Organised 30 May-2 June 2018.p.171. ISBN 978-961-7023-90-9, ISSN 1854-4312. Elektronska verzija Zbornika dostupna na: <http://www.hippocampus.si/ISBN/978-961-7023-90-9.pdf>.
50. Поповић, Г. (2012). Утицај економске кризе на кретање евра и водећих светских валута, НОВИ ЕКОНОМИСТ- Часопис за економску теорију и праксу, стр. 7- 14.
51. Ravallion, M. (1997), "Can High Inequality Developing Countries Escape Absolute Poverty?" Economics Letters, 56, pp. 51-57.
52. Ravallion, M. (2001), "Growth, Inequality and Poverty: Looking Beyond Averages," World Development, 29(11), 1803- 1815.
53. Røed, K. & Strøm, S. (2002). Progressive taxes and the labour market: is the trade-off between equality and efficiency inevitable? Journal of Economic surveys Vol. 16, No 1, p. 77-110.
54. Sach, J. & Warner, A. (1995). Natural resource abundance and economic growth, National Bureau of Economic Research, doi: 10.3386/w5398.
55. Schmidt-Hebbel, K., Serven, L. (2000). Does income inequality raise aggregate saving? Journal of Development Economics, 61, 417–446.
56. Solow, R. M. (1956). A Contribution to the Theory of Economic Growth, The Quarterly Journal of Economics, Vol 70, No 1, p. 65- 94, DOI: <https://doi.org/10.2307/1884513>.
57. Sorger, G. (2000). Income and wealth distribution in a simple model of growth. Economic Theory 16, 23-42.
58. Sorger, G. (2002). On the long-run distribution of capital in the Ramsey model. Journal of Economic Theory 105, 226-243.
59. Škorić, B., Bjelić, J., Nikolić, M. & Chirosa, L. (2019). Economic inequality and poverty in European Union, ACTA ECONOMICA, No. 31, p. 107- 129, DOI <https://doi.org/10.7251/ACE1931107S>.
60. Thomas, V., Wang, Y., & Fan, X. (2000). Measuring education inequality: gini coefficients of education. World Bank, Washington DC.
61. Thorbecke, E., Charumilind, C. (2002). Economic Inequality and Its Socioeconomic Impact, World Development Vol. 30, No. 9, pp. 1477–1495.
62. Turnovsky, S. J. (2015). Economic Growth and Inequality: The Role of Public Investment, Journal of Economic Dynamics and Control, doi: <http://dx.doi.org/10.1016/j.jedc.2015.09>. p. 1-42.
63. Turnovsky, S.J. (2013). The relationship between economic growth and inequality. New Zealand Economic Papers, 47, 2013, 113-139.
64. Wilkinson, R. G. (2000). Mind the gap: hierarchy, health, and human evolution. London: Weidenfeld and Nicholson.
65. Krajišnik, M. (2014). Causes and effects of the global decrease in demand, UTMS Journal of Economics, p. 169-178.
66. Жарковић, В., Глигорић, Д. (2013). Свјетска економска криза, СВАРОГ, стр. 183-199, ДОИ:107251/SVR1306183Z.
67. Жарковић, В., Крајишник, М. & Глигорић, Д. (2014). Утицај мјера штедње на економски раст на економски раст земаља еврозоне, ACTA ECONOMICA No 21, p. 43- 65,

Избор литературе је одговарајући?

ДА

НЕ

IV.4 Циљеви истраживања

Основни циљ овог истраживања јесте расвјетљавање проблема и питања које је кандидат поставио у предмету и проблему истраживања. Основна два циља дисертације које кандидат истиче су: научни циљеви истраживања (спознајни) и друштвени циљеви истраживања (прагматични).

Научни циљеви истраживања односе се на циљеве чијим се остваривањем долази до сазнања од којих ће цијела економска наука имати користи. Кандидат наглашава пет група циљева:

1. *Научно описивање.* Анализа економског раста мјерена висином БДП-а (односно стопом раста реалног БДП-а) и економске неједнакости (мјерене Цини коефицијентом) захтијеваће прецизну дескрипцију економских појава и њихову међузависност. Економска интерпретација и сазнања до којих се раније дошло важан су дио докторске дисертације, како би се надоградила постојећа база и дошло до нових корисних сазнања. Економски рјечник захтијеваће прецизан опис како постојећих сазнања и техника, тако и резултата до којих ће се доћи. Прецизно описивање резултата значиће превођење бројева и закључака у констатације и сазнања опште прихваћена и релевантна у економској науци.
2. *Научна класификација.* Истраживање ће захтијевати мноштво класификација специфичних економских термина и скупина. Прије свега, земље Европске уније ће се класификовати на земље које су постале чланице прије и након 2004. године, како би се сагледале разлике у економској неједнакости и утицају на економски раст између „старијих“ и „новијих“ земаља чланица. Кретање утицаја економске неједнакости на економски раст биће испитано за ова два узорка истраживања. Неједнакост ће се анализирати и са аспекта старости популације и нивоа образовања, те ће се становништво Европске уније класификовати према наведеним критеријумима на старију и млађу популацију, те према нивоу образовања.
3. *Научно откриће.* Као основно научно откриће кандидат дефинише утврђивање утицаја који економска неједнакост има на економски раст у земљама Европске уније. Кандидат планира да прецизно анализира и утврди утицај и међузависност и узрочно - посљедични однос економског раста и неједнакости. На овај начин, скренуће се пажња цијелој економској јавности о важности проблема неједнаке расподјеле која влада у земљама Европске уније, али и свијету у целини. Разлог због која је ова проблематика од посебне важности за Европску унију јесте чињеница да су циљеви интеграције управо једнаке

шансе за све земље и смањење неједнакости, која у међувремену постаје кључни проблем за који треба пронаћи рјешење. Важност спровођења мјера за сузбијање економске неједнакости одсликаваће се у економском расту и напретку, што је глобални циљ свјетске економије (а самим тим и економије Европске уније).

4. *Научно објашњење.* Објаснити значај економског раста и варијабли које су до скоро се сматрале социолошком категоријом (неједнакост расподјеле) подразумијеваће одговор на питања како и зашто ова варијабла економски утиче на економски раст и зашто раније није улазила у модел као ендогена. Њен значај ће се потврдити овом анализом и истраживањем, те ће се указати на неосновано игнорисање од стране економских теоретичара у прошлости. Објашњења су кључни аргумент доношења нових открића и сазнања. Прецизна формулатија објашњења даће ширу слику економских проблема европских земаља XXI вијека: економског раста и економске неједнакости.

5. *Научно предвиђање.* Осим научних открића, кандидат указује на потребу да се упозори економска јавност на нове изазове и проблеме у будућности дефинисале адекватне мјере у циљу изласка из криза. Криза узрокована пандемијом COVID- 19 примјер је новог таласа егзогеног фактора (медицински разлози пандемије) који ће имати велике економске последице на економски раст у будућности али и процес глобализације. Економски аналитичари и теоретичари који су предвиђали раније економске кризе, својим анализама дали су немјерљив допринос економској науци. Захваљујући анализи утицаја економске неједнакости на економски раст, кандидат истиче да ће се моћи предвидјети ефикасност мјера економске политике на економски раст и превазилажење кризних периода у смислу социјалне одрживости и уједначеније економске расподјеле.

Друштвени циљеви истраживања односе се на циљеве чијим остваривањем се долази до сазнања од којих ће цијела друштвена заједница имати користи. Кандидат истиче да ће корист докторске дисертације имати:

1. Академска заједница. Факултети, научно-истраживачки институти, те остale академске институције и цијела научна јавност добиће јасан увид колики је значај борбе против економских неједнакости у циљу одрживог економског раста. Увидјеће се значај економских тема за економски раст, које су до скоријих времена биле само у фокусу социолошких наука. Захваљујући тим сазнањима, моћи ће да се врше даљња истраживања у будућности, која би требало да дају немјерљив допринос економској науци.

2. Држава. Креатори економских политика добиће увид у стање и мјере које је потребно предузети да би државе осигурале економски раст и избориле се са проблемима сиромаштва и економске неједнакости. Ово је посебно важно за европске земље (оне чланице које имају дугогодишње економске проблеме са економским растом, великим диспаритетом у расподјели дохотка и богатства, као и са високим процентом популације која је у ризику од сиромаштва).

3. Финансијске институције и мултинационалне корпорације. Финансијски гиганти и

богате, моћне компаније које имају филијале широм свијета и које су богатије по приходу од неких држава, добиће увид у значај друштвено-одговорног пословања и социјалне солидарности у циљу остваривања цјелокупног економског раста. Досадашња политика све већег економског раслојавања довела је до енормног богаћења појединача али и до веома великих социјално-економских проблема модерних земаља. Да би се остварио општи дугорочни раст и просперитет, неопходно је на глобалном нивоу преузети одговорност за сиромаштво одређеног и не тако малог дијела свјетске популације. Ово се односи и на регион Европске уније, као значајан фактор глобалних економских односа.

4. Медији. Актуелне економске теме и подизање свијести о економском значају који неједнакост расподјеле има на економски раст утицаје на нови начин пласирања информација и борбе против наведене социо-економске појаве. Глобална друштвена свијест треба да постане важан дио укупне економске политике и глобалних кретања како би се обезбиједио одрживи економски раст и развој.

Показивањем и статистичким доказивањем узрочно-посљедичне везе између економског раста и неједнакости, даће се прагматичан допринос развоју колективне глобалне свијести о значају равномјерне расподјеле прихода и богатства како унутар земаља, тако и на глобалном нивоу. Свијест о борби против економске неједнакости је неопходна како би се обезбиједио дугорочан економски раст: од појединача и држава, до богатих мултинационалних компанија и изузетно богатих појединача.

Циљеви истраживања су одговарајући?

ДА

НЕ

IV.5 Хипотезе истраживања: главна и помоћне хипотезе

У докторском истраживању, кандидат полази од једне главне и три помоћне хипотезе.

Главна хипотеза истраживања

X0: Економска неједнакост има негативан утицај на економски раст у земљама Европске уније.

Помоћне хипотезе:

X1: Нове чланице ЕУ су земље ниског економског раста и високе неједнакости у расподјели доходка.

X2: Већи проценат младих појединача у државама чланицама Европске уније, који имају само основно образовање, има негативан утицај на економски раст тих земаља.

X3: Раст буџетских издатака за социјалне трансфере има позитиван утицај на економски раст у земљама Европске уније.

Осим оперионализованих главних варијабли (зависне и независних), у модел ће бити укључен одређен број контролних варијабли. То су варијабле које имају снажан утицај на зависну варијаблу, односно стопу раста реалног БДП-а, а међу значајније у доступним истраживањима наводе се: учешће средњошколског образовања у укупној популацији, буџетска издвајања за здравствени систем и јавно здравство, степен отворености тржишта, државна потрошња, инфлација, стопа раста становништва и индикатори пореске прогресивности као механизам прерасподјеле.

Хипотезе истраживања су јасно дефинисане?

ДА

НЕ

IV.6 Очекивани резултати хипотезе

Доказивањем/оповргавањем хипотезе, утврдиће се значај и неопходност бриге око економске прерасподјеле у функцији економског раста. Прецизно ће се утврдити да ли и на који начин економске неједнакости утичу на економски раст у Европској унији, који је смјер утицаја, као и на који начин креатори економских политика Европске уније могу утицати да би се решило горуће питање економског раста и економске неједнакости у оквиру земаља Европске уније. Добијањем одговора на постављена питања доћи ће се до тачне спознаје о тренутном стању, перспективама и потребним мјерама које треба да предузму земље чланице ЕУ како би обезбједиле дугорочан економски раст. Питање економске прерасподјеле постаће још актуелније након нове кризе узроковане пандемијом COVID-19, који ће се одразити на економски раст свих земаља свијета (па самим тим и Европске уније).

Кандидат истиче да током неравномјерне прерасподјеле и све већи диспаритет могу да иду у два правца,

- Економске неједнакости могу да генеришу економски раст услед раста конкуренције и мотивације за постизањем бољих резултата и акумулацијом прихода и богатства.
- Економске неједнакости воде до економског пада због проблема социјалне природе: сиромаштва, социјалне искључености, раста стопе криминалитета и губитка ингеренција државе у заштити власничких права.

Очекивања кандидата су да ће други правац бити потврђен кроз истраживање.

Очекивани резултати представљају значајан научни допринос? **ДА** **НЕ**

IV.7 План рада и временска динамика

АКТИВНОСТИ ИЗРАДЕ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ	ВРЕМЕНСКО РАЗДОБЉЕ							
	2020 X-XII	2021 I-IV	2021 V-VII	2021 VIII-IX	2021 X-XII	2022 I-II	2022 III	2022 IV-V
Прикупљање литерарне грађе из дефинисаног подручја истраживања	3 мјесеца							
Проучавање прикупљене грађе и материјала, анализа досадашњих истраживања и обликовање теме		4 мјесеца						
Разрада проблема, предмета, циљева истраживања, хипотеза и формирање модела истраживања			3 мјесеца					
Израда теоријског дијела докторске дисертације				2 мјесец				
Припрема емпиријског истраживања (припрема података из примарних и секундарних извора значајних за истраживачку тему)					3 мјесец			
Статистичка анализа прикупљених података						2 мјесеца		
Анализа и интерпретација донијених резултата истраживања, те обликовање закључака							1 мјесеца	
Преглед рада од стране ментора и осталих чланова Комисије, те преправке рада на основу добијених сугестија								2 мјесеца

План рада и временска динамика су одговарајући?

ДА

НЕ

IV.8 Метод узорак истраживања

Да би се успоставио адекватан однос између идентификованих варијабли и приступило математичко - статистичкој обради података прво је потребно прикупити неопходне податке из релевантних извора. Домен теоријске и међународне економије односи се на кумулативне макроподатке и захтијева прикупљање, обраду и анализу података из секундарних извора. Овај метод истраживања (тзв. секундардно истраживање) има своје

предности али и недостатке. Предност се односи на лакоћу прикупљања података из секундарних извора (књига, чланака, научних база, интернета) као и на јефтино прикупљање истих. Недостатак је тај што непостојање одређених макроподатака тешко може да буде превазиђено примарним истраживањем. У теоријском дијелу кандидат ће дати квалитетан преглед домаће и стране литературе из области економске неједнакости као економске категорије која утиче на економски раст. У оквиру емпиријског дијела истраживања кандидат ће користити податке о овим економским категоријама на узорку земаља чланица ЕУ. Извршиће се тестирање зависности зависне и независних варијабли како би се хипотеза доказала односно оповргла и објаснили резултати истраживања до којих се дошло у раду.

За доказивање постављених хипотеза поред историјске методе, основни метод истраживања у економској науци је апстракција. Методом апстракције из анализе се искључује све што је небитно, тј. анализа се фокусира на економску неједнакост и економски раст. Апстракцијом се долази до модела који одражава тенденцију развоја посматране појаве. На дефинисани модел примјењује се економска анализа чији је основни задатак да успостави законитости између варијабли од којих је модел сачињен. Економска анализа је приступ који почиње са скромом претпоставком и тада логички изводи одређена предвиђања о економском понашању појединача, предuzeћа или привреде. Овим поступком се врши анализа међусобног односа појединих економских категорија и потом изводе закони, те формирају комплекснији ставови о функционисању економских процеса. Осим историјског метода и апстракције, у процесу научног истраживања кандидат планира да користи следеће методе:

- Метод индукције, који полази од дефинисања истраживачких варијабли од којих је модел сачињен.
- Метода посматрања. Посматраће се проблем истраживања, кретање идентификованих зависних и независних варијабли у постављеним хипотезама, те посматрати кретање података на системски, објективан и прецизан начин.
- Метода дескрипције. Описивање прикупљене литературне и емпиријске грађе о проблему истраживања, о идентификованим варијаблама, те претходна истраживања на дату тему.
- Анализа и синтеза. Анализираће се појединачан утицај економске неједнакости и економског раста, као и појединачни утицаји осталих поменутих варијабли на економски раст. Са друге стране, добијени резултати ће се спојити у генералне закључке и премисе који ће бити валидни за све земље у транзицији.
- Класификација. У докторском раду биће више пута подијељен поступак истраживања, од појединих земаља Европске уније по годинама истраживања до подјеле закључчака до којих ће се доћи у истраживању.
- Компарација. Поређење земаља које спадају у одабрани узорак и резултата до којих ће се доћи у истраживању олакшаће интерпретацију и валидност самог докторског рада. Овдје ће се потврдити комплексност истраживања у друштвеним наукама кроз тешкоће у доказивању хипотеза и доношењу уопштених закључчака који би били генерално валидни за цијели узорак.

- Компаративна метода. Извршиће се поређење добијених резултата између поједињих земаља чланица Европске уније, као и поређење добијених резултата са резултатима других истраживача.

Узорак чине земље ЕУ подијељене на два стратума. Први стратум се односи на ЕУ 15 земаља, док други обухвата десет дванаест „нових“ ЕУ држава које су постале пуноправне чланице од 2004. године. Предвиђено је коришћење података ММФ-а, Еуростата, Светске банке, Европске банке за обнову и развој, Организације за економску сарадњу и развој и свих других релевантних извора.

Метод и узорак су одговарајући?

ДА

НЕ

IV.9 Мјесто, лабораторија и опрема за експериментални рад

Истраживање, с обзиром на карактер и проблематику, неће имати лабораторијски дио истраживања.

Услови за експериментали рад су одговарајући?

ДА

НЕ

IV.10 Методе обраде података

У овом истраживању ће се, на основу спроведеног емпиријског истраживања уз помоћ статистичких метода, економетријских тестова и коинтеграционих техника и тестова узрочности доћи до општег закључка о узрочно-посљедичној вези између зависних и независних варијабли. У обради прикупљених података, користиће се сложене статистичке и економетријске анализе:

- дескриптивна анализа,
- тестови стационарности,
- тестови коинтеграције и
- тестови узрочности

Подаци на којима се заснива истраживање ће бити организовани у виду панела, што ће нам омогућити временску димензију анализе, као и „cross country“ димензију анализе. На основу досадашњих истраживања закључено је да у скоро свим националним и међународним базама података највише недостају подаци који се односе на економску неједнакост и на податке о опорезивању доходака. Из овог разлога наши подаци ће бити организовани као „добро“ балансиран панел. Међутим, уколико даљи ток истраживања буде захтијевао промјену метода истраживања, доћи ће до њиховог прилагођавања.

Предложене методе су одговарајуће?

ДА

НЕ

V ЗАКЉУЧАК

Кандидат је подобан	☒	ДА	НЕ
Тема је подобна	☒	ДА	НЕ

Образложение: Предложена докторска дисертација представља научну обраду изузетно актуелне теме. Постављене хипотезе су функционалне, јасне и одрживе. Предмет и циљ истраживања су добро структуирани и усаглашени са насловом. Извршен је адекватан избор метода и селекција литературе. Резултати истраживања даје научни и прагматични допринос. Цијенећи ове, као и остале релевантне наводе у овом Извештају, комисија даје позитивну оцену подобности теме, кандидата и ментора за израду докторске дисертације под насловом „Економски раст и неједнакости у Европској Унији“.

Датум: 29.04.2021. године

Предсједник комисије

Др Драган Глигорић, доцент

Ужа научна област: Међународна економија

Члан 1

Др Зоран Боровић, доцент

Ужа научна област: Теоријска економија

Члан 2

Др Дејан Молнар

Ужа научна област: Економска политика и развој
